

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อ

1. ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูประจำการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา โรงเรียนบางระกำวิทยศึกษาศาสตร์
 2. ศึกษาผลการประเมินโครงการการจัดอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาสำหรับครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษาศาสตร์
 3. จัดอบรมและประเมินผลสัมฤทธิ์ของครูประจำการตามความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา
 4. ศึกษาสภาพความคิดเห็นของครูประจำการที่มีต่อโครงการจัดอบรมครูประจำการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา สำหรับครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษาศาสตร์ ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูประจำการของโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 30 คน
- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สร้างขึ้นประกอบด้วย 1) แบบสอบถามการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาของครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษาศาสตร์ 2) แบบประเมินโครงการการจัดอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาสำหรับครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษาศาสตร์
- 3) หลักสูตรและโครงการฝึกอบรมครูประจำการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา
 - 4) แบบประเมินผลงานของครูประจำการ หลังเข้ารับการอบรม โดยวิทยากรผู้ฝึกอบรม
 - 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของครูประจำการต่อโครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามจากวัตถุประสงค์ (IOC) ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาพื้นฐานและความต้องการพัฒนาตนเองครูประจำการมีพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 30.83 ไม่มีพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 69.17 โดยระบุตามความต้องการพัฒนาตนเองต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 88.33 จำแนกได้คือ ต้องการพัฒนา 1) ด้านคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตามข้อกำหนดของโรงเรียนในฝัน (n = 21) 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วย การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การสืบค้นข้อมูลทางเว็บไซต์ พูดคุยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (n = 20) 3) ด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (n = 28) และมีผู้ไม่ต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 11.67

2. ผลการประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษาดำเนินการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมในระดับมาก คือได้ระดับความเหมาะสมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75

3. ครูประจำการมีผลงานจากหลังการเข้ารับการอบรมจากโครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก คือได้ระดับความเหมาะสมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83

4. ครูประจำการผู้เข้าโครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษา มีระดับเห็นด้วยมากคือ มีความสนใจในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น และสนใจนำมาใช้ในการเรียนการสอนต่อไปคิดเป็นร้อยละ 66.66 และวัตถุประสงค์ของโครงการตอบสนองความต้องการและมีประโยชน์เหมาะสมกับหลักสูตรและผู้เข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 60

ส่วนข้อคิดเห็นอื่นๆจากแบบสอบถามความคิดเห็นพบว่าควรมีการสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะการประยุกต์ใช้โปรแกรมกราฟิก ควรมีตัวอย่างสื่อประกอบการอบรมมากกว่านี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาตนเองของครูประจำการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา: กรณีศึกษาสำหรับครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษามัธยมศึกษา แม้ว่าครูมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา แต่มีประสบการณ์น้อยมาก เห็นได้จากการศึกษาค้นคว้า จึงมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษามีความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 30.83 ไม่มีพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 69.17 โดยระบุตามความต้องการพัฒนาตนเองต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 88.33 จำแนกได้คือ ต้องการพัฒนา 1)ด้านคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ตามข้อกำหนดของโรงเรียนในฝัน (n = 21) 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วย การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การสืบค้นข้อมูลทางเว็บไซต์ พูดคุยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (n = 20) 3) ด้านการเรียนการสอน ประกอบด้วย การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (n = 28) และมีผู้ไม่ต้องการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 11.67 ครูประจำการต้องการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษามีบทบาทในการเรียนการสอนมากดังนั้นครูประจำการจึงจำเป็นต้องนำความรู้ทางด้านนี้มาพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาตนเองให้ทันวิวัฒนาการทางด้านการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพื่อให้ตนเองมีสมรรถนะตรงตามนโยบายของโครงการโรงเรียนในฝันและนโยบายที่โรงเรียนตั้งขึ้น สอดคล้องกับ ชนาธิป พรกุล (2544 : 6-7) เสนอว่าครูในยุคปัจจุบันควรมีคุณสมบัติที่ต้องพัฒนาสรุปได้ดังนี้: ครูต้องเป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าโครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้เพราะหลักสูตรที่ใช้ในการอบรมเป็นหลักสูตรที่มีความจำเป็นอย่างมากในปัจจุบันที่ครูประจำการควรได้รับความรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน การนำนวัตกรรมใหม่ๆเข้ามาใช้ในด้านการศึกษาสอดคล้องกับ ธีรศักดิ์ อัครบวร (2544 : 37-40) ได้สรุปประเด็นเรื่องคุณภาพครูจากประชุมคณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่กรุงเทพมหานคร ให้ความกรอบครุประจำการ ต้องเปิดโอกาสให้ครูที่ประจำการแล้วได้รับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ เสมอ ๆ โดยเฉพาะการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสารนอกจากนี้หลักสูตรที่ใช้ในโครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสารเพื่อการศึกษา สามารถศึกษาและปฏิบัติตามได้ง่าย จากคู่มือและการสอบถามได้ตอบ กับวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้โดยตรง หลังจากการอบรมครูประจำการจะสามารถนำเอา ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้และพัฒนาให้เป็นสื่อการสอนที่ตรงตามหลักสูตรของตนเองและโรงเรียน ต่อไป

3. ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าครูประจำการมีผลงานจากหลังการเข้ารับการอบรมจาก โครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับครู ประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษามีความสมบูรณ์ในระดับมาก คือได้ระดับความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เพราะว่าโครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับครูประจำการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาและปฏิบัติตามตามขั้นตอนอย่าง ละเอียดย และสามารถทบทวนขั้นตอนการเรียนรู้ได้จากคู่มือด้วยตนเอง และได้ตอบกับวิทยากรผู้ให้ ความรู้อยู่ตลอดเวลาทำให้การอบรมไม่เกิดความเบื่อหน่าย และตึงเครียด การนำนวัตกรรมทาง เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษาใหม่ๆ เข้ามาให้ครูประจำการได้ใช้ทำให้ครู ประจำการผู้เข้ารับการอบรม สื่อสารเรียนการสอนที่แปลกใหม่เกิดแรงจูงใจทำให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความสนใจ มีความตั้งใจ มีความกระตือรือร้น ซึ่งส่งผลให้ ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจในหลักสูตร และโปรแกรมมากขึ้นและเมื่อทำข้อสอบแล้วรู้ว่าตนเองมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถมากขึ้น ยิ่งเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและเชื่อมั่นที่จะใช้คอมพิวเตอร์ สร้างสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และใช้ สื่อในการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับกฎแห่งผลที่ได้รับตามทฤษฎีของ ธอร์นไดค์ ทำให้ ผู้เรียนเป็นคนกล้าคิดกล้าทำและกล้าแสดงออกมากขึ้น

4. ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมจากโครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษา สำหรับครูประจำการโรงเรียนบางระกำวิทยศึกษามี ความคิดเห็น เห็นด้วยในระดับมากที่สุดคือ มีความสนใจในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้นและ สนใจนำมาใช้ในการเรียนการสอนต่อไป รองมาคือวิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมซักถามข้อ สงสัยเหมาะสมทั่วถึงตามความต้องการของผู้เข้าอบรม อาจเป็นเพราะว่าก่อนหน้าที่จะมีการจัด โครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะครูประจำการขึ้น ครูประจำการไม่ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและ สื่อสารเพื่อศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน และอาจจะเกิดจากครูประจำการเคยชินกับการใช้ การเรียนการสอนแบบเก่า เมื่อเข้ารับการอบรมจากโครงการอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับครูประจำการ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความน่าสนใจ และไม่

ยากจนเกินความสามารถ ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความสนใจที่จะนำมาพัฒนาและนำมาใช้ในการเรียนการสอนต่อไป ทางด้านวิทยากร เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพและอรรถาศัยดีเป็นกันเองกับผู้เข้ารับการอบรม เปิดโอกาสให้ซักถาม ตอบคำถามอย่างละเอียดตามข้อสงสัยและความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมทำให้บรรยากาศในการอบรมไม่ตึงเครียด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1.1 หากสถานศึกษาที่จะนำ โครงการนี้ไปใช้ ควรต้องสำรวจความต้องการอย่างละเอียด เพื่อนำไปกำหนดกิจกรรมในการจัดการอบรม

1.2 สถานศึกษาควรเตรียมทรัพยากร ประสานการใช้งานครบถ้วนกับความต้องการสำหรับบุคลากร เพื่อพัฒนานวัตกรรมอย่างเต็มที่

1.3 การฝึกอบรมมีตัวอย่างสื่อการเรียนการสอน ในรูปแบบต่างๆให้ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาและนำไปเป็นแนวทางในการสร้างสื่อการเรียนการสอนในรายวิชาของตนเองที่หลากหลาย

1.4 โรงเรียนควรจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการทำงาน ในแต่ละหน่วยรายวิชา เพื่อครูประจำสวดอกในการใช้สร้างสื่อการสอนและศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนารูปแบบการพัฒนาตนเองของครูประจำการ เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 ควรศึกษากิจกรรมการอบรมเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล